

Universitätsbibliothek Paderborn

Wyngaerden der sele

Veghe, Johannes

Hiltrup, 1940

1. Kap. Woe wy sullen aerbeyden myt cristo in den wyngaerden unde myt
em de wynpersse treden unde daer na: marien wyngarden

urn:nbn:de:hbz:466:1-30728

brudegom over all mynlick, o spyse boven all ghenoechliche, o fonteyne aller soticheit, salicheit, suverlicheit. Och nae desser maeltijt solde ellic^{1*} gracias lesen, na dyner mildicheit solde ellic^{2*} dancaer wesen. Waerlike ick en
 5 mach nicht betalen dyner mildicheit, noch antwoerden up dyn guetheit, mer doch ut myn gansse herte beghere ick, dat alle dyn creatueren nae all eren vermoghen dy dancken loven unde benedien voer myn snoetheit, alle enghelen, alle cherubin unde seraphin, alle ynnige menschen, alle hil-
 10 ghen unde salighen^{3*} moeten dy dancken vor my unde lesen gracias voer myn maeltijt. Mer doch want alle creatueren myt all eer kennen, mynnen, doghen unde vermoghen vele te luttic syn, gracias te lesene dyner mildicheit, daer umme dancke dy voer my dysns selves guetheit, mynlic-
 15 heit, soticheit benedijt in tijt unde in ewicheit.

II. Teil.

I. Kap.

Woe wy sullen aerbeyden myt cristo in den wyngaerden
 unde myt em de wynpersse treden unde daer na

20 Marien wyngarden.

Ad vineas. O ynnighe sele, alstu nu to voren een luttel hebst ghesien van een beghynnende^{4*} leven int eerste woert: mane, dat is: vroemorghens alst lecht unde claer woert overmits dat lecht der graciën nae der duysteren
 25 nacht^{5*} der boesheit; oick alstu een luttel ghemerket hebst van een gheestelick voertgaende leven int ander woert: sur-gamus, dat is: laet uns up staen, ten lesten salstu merken van een vulkomen leven in den derden^{6*} woert: ad vi-neas, dat is: in den wyngaerden. Merke dan int eerste, dat
 30 he nicht en secht: stae up, of ick stae up of he stae up, mer laet uns allen up staen te samene, alsoe

^{1*} ick   ^{2*} — ellic   ^{3*} + devote   ^{4*} B. beghynne

^{5*} duesternisse der nacht   ^{6*} int derde

dattu myt allen dynen leden, lijf, synne, crachten unde
 vermoeghen salst^{1*} upstaen to gode in den voertgaende
 leven,^{2*} dattu dyne voeten treckest ut den drecke, dyne
 handen ut quaden werken, dyn hovet up richtest, dat is, dyn
 5 andacht recht sy, dyn herte puer sy, dyn oghe claer sy unde
 all dyn doen unde laten um god sy, dan is dyn upstaen
 verdenstelick dy selven, behachlic gode, stichtich dynen
 naesten,^{3*} dan is dyn voertgaen salich in tijt unde in
 ewicheit. Aldus en secht he oick nicht, dattu salst^{1*} gaen
 10 in synen wyngaerden, noch in dynen wyngaerden, noch in
 mynen wyngaerden, mer in den wyngaerden. Daer by mach-
 stu verstaen, o ynnighe sele, dat mennigherleye wyngar-
 den is daer du salst in gaen.

II. Kap.

15 Vanden beschreyeliken wyngaerde...

Mytten eersten is een wyngarden, de mach heeten de be-
 screylike wyngaerden, dat is de synagoghe der joden. Daer
 af scrijft ysayas:¹ De wyngaerden heeft ghescreyet, den
 wynstock is verkrancket, se hebben ghesuchtet alle, de
 20 toe voeren herteliken blyde weren; dat syn de yoden, de in
 oelden tyden van gode waren verkoren boven alle menschen
 allene um syn guetheit, mer nu syn se verworpen^{5*} unde
 ghetreden under alle menschen allene um eers selves
 25 boesheit. Dessen wyngaerden hadde god verkoren, gheplan-
 tet unde^{6*} begoten, beschermet unde wonderliken begavet.
 Dessen wyngaerden bloyede kosteliken, mer de vrucht was
 boven maten bitter, als unse here secht, claghende over
 synen wyngaerden up velen steden in der hilghen scrijft.
 Ysayas secht:² Des oversten heren wyngaerden ist hues van
 30 israhel, dat is, dat jodessche gheslechte. David spreket in
 den psalter:³ De here heeft synen wyngaerden ut egipten
 over ghevoert int land van beloften doer de woestenyen.
 God sprack selven doer jheremiam:⁴ Ic heb dy gheplan-
 tet, o utverkoerne wyngaerden. Ic gaf dy dou unde reghen.
 35 Ic heb dy betunet unde bescher-

^{1*} B. salstu   ^{2*} int vortgaende leven to gode^{3*} gode behegelick, dynen naesten stichtich   ^{4*} sollest^{5*} gheworpen   ^{6*} — unde¹ Is. 24, 7   ² Is. 5, 7   ³ Ps. 79, 9.   ⁴ Jer. 2, 21.